

Raadsvergadering	18 juni 2024
Volgnummer	39-2024
Onderwerp	Digitaal parkeerrecht voor houders gehandicaptenparkeerkaart (GPK)
Domeinvergadering	Fysiek
Programmanummer	2 Verkeer, vervoer en waterstaat
Registratienummer	2024.01608
Collegevergadering	21 mei 2024
Portefeuillehouder	Wethouder J.J.M. Aarts
Afdeling	V&L Ondersteuning en Ontwikkeling + BO Ruimte
Behandelend ambtenaar	L. Wagemans / C. Teulings Telefoonnummer: 043-350 5309 lloyd.wagemans@maastricht.nl / christine.teulings@maastricht.nl
Bijlagen	Bijlage 1 - raadsbesluit

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

De raad wijzigt artikel 28 van de Parkeerverordening. Hierdoor sluiten wij als gemeente aan bij de landelijke oplossing van het Service Huis Parkeren en Verblijfsrechten (SHPV) waarbij houders van een gehandicaptenparkeerkaart (GPK) hun parkeerrecht digitaal kunnen aanmelden.

Vrijwel al onze parkeerproducten zijn gedigitaliseerd en worden afgegeven op kenteken. Het enige product waar wij nog een stap in moeten zetten is de GPK. Voor de houders van een GPK is een landelijke app ontwikkeld, de 'ParkerenPlus'-app. In deze app kan de houder van een GPK een parkeerrecht op kenteken registreren en direct alle informatie van deelnemende gemeenten inzien. Net als voorheen, maar nu digitaal handhaafbaar, kan de houder van een GPK de eerste 3 uur gratis parkeren op een gereguleerde, betaalde parkeerplaats. Het gebruik voor het parkeren op een algemene gehandicaptenparkeerplaats wijzigt niet.

De implementatie van de landelijke oplossing leidt voor gemeente Maastricht tot een volledige digitale parkeerketen, met efficiënte en kwalitatieve scanhandhaving tot gevolg.

Beslispunten

1. De Parkeerverordening 2022 te wijzigen overeenkomstig het in bijlage 1 opgenomen raadsbesluit.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

In 2015 heeft de gemeenteraad besloten om over te stappen op digitaal parkeren. Inmiddels hebben wij daar al behoorlijke stappen in gezet. Het laatste product waar nog een stap in moet worden gezet is de gehandicaptenparkeerkaart (GPK). In 2011 heeft de gemeenteraad besloten om houders van een GPK te faciliteren door middel van het vrijstellen van het betalen van parkeerbelasting op een gereguleerde, betaalde parkeerplaats voor de duur van 3 uur.

Aan die GPK is nu nog geen kenteken gekoppeld. Dat betekent dat als de gemeente eind dit jaar met een scanauto gaat handhaven, deze voertuigen niet herkend worden als een voertuig met een geldig (gekocht) parkeerrecht. Met als onbedoeld gevolg dat er dan onterecht een naheffingsaanslag parkeerbelasting wordt opgelegd.

Om dit te voorkomen willen we ook de GPK op kenteken mogelijk maken. Hiertoe kunnen we als gemeente aansluiten bij de landelijke oplossing die het SHPV heeft ontwikkeld. Hiervoor dient eerst een wijziging plaats te vinden in de Parkeerverordening 2022, waarna de portefeuillehouder een convenant ondertekent met het SHPV (net als de overige deelnemende gemeenten). De wijziging treedt in werking op een door het college te bepalen tijdstip om zo niet afhankelijk te zijn van een vaste datum die wellicht niet gehaald gaat worden.

Context

De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van de Parkeerverordening 2015 besloten om vanaf 1 januari 2016 over te stappen naar digitaal parkeren, parkeerproducten op kenteken te verlenen en geen papieren vergunningen meer uit te geven.

Daarnaast:

- is mobiel-belparkeren ingevoerd in 2016 waarmee het gemak om snel en eenvoudig een parkeerrecht te kopen aanzienlijk is toegenomen (inmiddels betaalt 55% op deze wijze).
- is invoer van een kenteken op de parkeerautomaat vanaf 2019 verplicht voorafgaand aan het parkeren.
- is in 2019, bij de vaststelling van de begroting voor 2020, besloten om een scanauto in te zetten voor parkeerhandhaving. De doelstelling van parkeerhandhaving met de scanauto is het verhogen van de betalingsbereidheid parkeerbelasting en het realiseren van de taakstelling in de begroting. De verwachte invoeringsdatum is 1 december 2024.
- maken we sinds 1-1-2023 gebruik van een nieuw parkeerrechtensysteem (PRS) waarbij alle parkeerproducten van de gemeente Maastricht middels invoer van een kenteken verleend worden.

Huidig gebruik GPK

In 2011 heeft de gemeenteraad besloten dat houders van een GPK 3 uur gratis kunnen parkeren op betaalde parkeerplaatsen. Het doel van het initiatiefvoorstel uit 2011 was om het beleid ten aanzien van het parkeren voor houders van een GPK te versoepelen. De reden hiervoor was om hen te faciliteren omdat ze ook al tegen mobiliteitsbeperkingen aanliepen. Het ongemak van het betalen via een 'oude' parkeerautomaat, werd als een behoorlijke belemmering ervaren.

Om gebruik te maken van de vrijstelling dient naast de GPK tevens de blauwe parkeerschijf te worden gebruikt. Na afloop van deze drie uur dient er een nieuwe handeling te worden uitgevoerd om voor het parkeerrecht te betalen. Dat kan door bij de parkeerautomaat te betalen, danwel via mobiel-belparkeren een parkeertransactie te starten. Deze regeling is opgenomen in artikel 28 van de Parkeerverordening 2022. In de praktijk blijkt dat er weinig gebruik gemaakt wordt van deze regeling

2. Gewenste situatie.

Algemene gehandicaptenparkeerplaatsen

Dit voorstel gaat specifiek over het parkeren met een GPK op een gereguleerde, betaalde parkeerplaats. Het gebruik voor het parkeren op een algemene gehandicaptenparkeerplaats wijzigt niet. Op deze plaatsen, duidelijk herkenbaar middels Bord E6 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens (p-bord met rolstoel), kan onbeperkt en gratis geparkeerd worden en dient de houder van de GPK nog steeds gebruik te maken van de (blauwe) Europese gehandicaptenparkeerkaart. De gebruiksvoorwaarden voor

deze specifieke parkeerplaatsen zijn Europees geregeld. In het centrum van Maastricht liggen 41 van deze parkeerplaatsen en in de gereguleerde wijken buiten het centrum 68.

Betaalde parkeerplaats

Om optimaal te kunnen handhaven met een scanauto moet er aan een GPK een kenteken worden gekoppeld wanneer er wordt geparkeerd op een gereguleerde, betaalde parkeerplaats.

Hiervoor zijn we in 2021 aangesloten bij het initiatief tot de ontwikkeling van een landelijke oplossing van het SHPV. Het SHPV is een coöperatie, opgericht in 2010, voor en door gemeenten, met als doel het stimuleren van vernieuwing in de parkeerketen en het faciliteren van gemeenten bij het digitaliseren van hun parkeerdiensten. De gemeente Maastricht is sinds 2015 lid van deze coöperatie. Door gebruik te maken van de landelijke oplossing zijn we in staat op kenteken te gaan handhaven. Het beleid wijzigt niet want er kan nog steeds 3 uur gratis geparkeerd worden. Maar het gebruik wijzigt wel. Hiervoor dient artikel 28 van de Parkeerverordening 2022 te worden gewijzigd. Dit artikel regelt de vrijstelling van het betalen van parkeerbelasting voor houders van een GPK.

Gebruik

Om gebruik te maken van 3 uur gratis parkeren op onze gereguleerde, betaalde parkeerplaatsen worden de gegevens van de houder van een GPK geregistreerd in het Nationaal Parkeer Register (NPR). Daarnaast moet eenmalig de 'ParkerenPlus' app via DigiD geïnstalleerd worden. Na installatie van de app kan de houder van de GPK direct zien welk parkeerregime geldt in de gemeente waar deze op dat moment wil parkeren.

Wanneer de houder van de GPK daadwerkelijk gaat parkeren op een gereguleerde, betaalde parkeerplaats moet deze zich aanmelden in de 'ParkerenPlus'-app en zich afmelden wanneer zij/hij vertrekt. Deze handeling is vergelijkbaar met het gebruik van een app voor het belparkeren. Door deze werkwijze kan de houder van een GPK de 'ParkerenPlus' app gebruiken in alle aangesloten gemeenten in Nederland en is het kenteken herkenbaar voor alle digitale handhavingssystemen die aangesloten zijn bij het NPR.

Na verloop van deze 3 uren verandert er niets. Net zoals nu zal de houder van de GPK moeten betalen voor het parkeren op een gereguleerde, betaalde parkeerplaats. Indien dit via de smartphone gedaan wordt, dan kan dit overigens niet via de ParkerenPlus app.

Centraal Loket

Voor niet digitaal vaardige kaarthouders en buitenlandse kaarthouders van de GPK wordt een (landelijk) Centraal Loket opgezet. Dit loket wordt 24/7 bemenst. Bij dit loket kan de houder telefonisch vragen stellen en geholpen worden bij het installeren van de 'ParkerenPlus' app of een parkeerrecht op kenteken laten activeren of deactiveren. Deze groep gebruikers wordt mogelijk ondersteund door medereizigers of kan zelfstandig gebruik maken van het centraal loket. Uit onderzoek is gebleken dat tussen de 5 en 10% van de gehandicapten niet digitaal vaardig is.

Overige aandachtspunten

Het SHPV heeft bij het ontwikkelen van de landelijke oplossing voor de GPK aandacht besteedt aan enkele belangrijke onderwerpen, te weten:

- Waarborgen privacy. Hiervoor tekenen we een verwerkersovereenkomst. Voor wat betreft de verwerking van BSN-nummers in het GPK-register, is een DPIA (Data Protection Impact Assessment) uitgevoerd. Deze komt ook voor gemeenten beschikbaar en privacyaspecten zijn hiermee gedekt.
- Communicatie
 - Bureau 'Buhrs' is samen met SHPV en houders van de GPK aan de slag gegaan om voor gemeenten een (landelijke) toolkit te ontwikkelen waaruit iedere gemeente haar communicatiematerialen kan gebruiken. Denk hierbij aan beeldmateriaal, flyers, poster, een instructiefilmpje en foto's. De landelijke strategie is: *'Parkeren Plus geeft jou als GPK-houder vrijheid en maakt je leven simpeler'*. De bedoeling is om een uniforme campagne te voeren om houders van een GPK te wijzen op het gewijzigde gebruik van de GPK bij deelnemende gemeente alsmede het makkelijker vindbaar maken van het aldaar geldende parkeerregime. Hiervoor is o.a. al een website beschikbaar: <https://parkerenplus.nl>.
 - Daarnaast is het een taak voor deelnemende gemeenten om de omliggende gemeenten ook te informeren en mee te nemen in het gewijzigde gebruik van de GPK.
- Draagvlak

Het SHPV heeft met diverse belangenorganisaties en klankbordgroepen overleg gevoerd om te komen tot een zo gebruiksvriendelijk mogelijke oplossing voor houders van de GPK. Het SHPV heeft daarnaast een overeenkomst gesloten met het IDO (informatiepunt digitale overheid) met als doel dat medewerkers van het IDO opgeleid worden om mensen wegwijs te maken bij het installeren en gebruik van de 'ParkerenPlus'-app en om alle overige vragen rondom dit thema te kunnen beantwoorden.

- Juridisch

Voor het aansluiten bij de landelijke oplossing van het SHPV wordt een convenant getekend. Dit convenant regelt de samenwerking tussen gemeenten waardoor onze houders van een GPK ook in andere deelnemende gemeenten de app kunnen gebruiken.

Indicatoren.

- Het gebruik van de 'ParkerenPlus' app na introductie.
- Het aantal uitgevoerde fysieke controles na handhaving met de scanauto, waarbij een GPK wordt aangetroffen.

3. Argumenten.

Het aansluiten op de landelijke oplossing biedt voor de houder van de GPK en voor de gemeente veel voordelen. Deze voordelen zijn:

- Te komen tot een landelijke regeling;
- Voor mensen met een beperking de gastvrijheid en toegankelijkheid van de (deelnemende) GPK gemeenten te vergroten door via de app op eenvoudige wijze informatie aan te bieden van de ter plekke geldende voorwaarden bij het gebruik van de GPK;
- Het vergroten van de mobiliteit van de GPK-houder door het makkelijker te maken in deelnemende gemeenten tegen de daar geldende voorwaarden te parkeren;
- Het verlagen van de administratieve druk bij digitale handhaving (met scanauto) en het verlenen van bezoekersrechten;
- De kans op misbruik van de kaart verminderen;
- De kans op een onterecht opgelegde naheffing te beperken.

4. Alternatieven.

Sluiten wij niet aan en willen wij toch, na implementatie van de scanauto, komen tot een volledige digitale parkeerketen met efficiency en kwalitatieve scanhandhaving tot gevolg, dan zouden wij het gratis parkeren voor houders van de GPK moeten afschaffen.

Introduceren we de 'ParkerenPlus' app niet, maar laten we de houders van een GPK wel 3 uur gratis parkeren onder de huidige voorwaarden, dan heeft dit grote gevolgen voor de controle op straat. Alle voertuigen zullen dan fysiek gecontroleerd moeten worden, om onterechte naheffingsaanslagen parkeerbelasting te voorkomen.

Houders van een GPK die geen gebruik willen maken van de landelijke oplossing of het Centraal Loket kunnen altijd nog parkeren op de algemene gehandicaptenparkeerplaatsen of in een parkeergarage.

5. Financiën.

De kosten voor het inrichten en bezetten van het (landelijke) Centraal Loket worden over alle gemeenten in Nederland verrekend. Voor Maastricht zal dit neerkomen op een bedrag van ongeveer 10-15 duizend euro. De kosten worden gedekt uit de parkeerexploitatie.

De initiële kosten bedragen max. 44 duizend euro en zijn voornamelijk kosten voor de communicatiecampagne. Deze worden betaald uit het projectbudget scanauto.

Er is geen effect op de parkeeropbrengsten omdat de regeling niet wijzigt en houders van een GPK nauwelijks gebruik maken van gereguleerde, betaalde parkeerplaatsen. Recent parkeeronderzoek door Bureau de Groot Volker (november 2023) laat zien dat gedurende 20 meetmomenten in het gereguleerde gebied 105 gehandicaptenparkeerkaarten zijn aangetroffen. Wanneer we dit afzetten tegen de capaciteit op deze momenten leidt dit tot een bezettingsgraad op gereguleerde, betaalde parkeerplaatsen van 0,03% door GPK houders.

6. Vervolg.

Het moment van invoering van de nieuwe gebruikswijze van de GPK is voorzien na vaststelling van de nieuwe Parkeerverordening maar vóór de implementatie van de scanauto (1 december 2024). De exacte datum van inwerkingtreding van artikel 28 van de verordening wordt daarom vastgesteld door het college. Daarnaast dienen wij als gemeente een convenant te tekenen met het SHPV om officieel deel te nemen aan de landelijke oplossing. Volgens de mandaatlijst is de portefeuillehouder hiertoe gemachtigd. Dit convenant regelt de samenwerking tussen gemeenten waardoor onze houders van een GPK ook in andere deelnemende gemeenten gebruik kunnen maken van de app.

De onderdelen bij het verdere implementatietraject zijn:

- Informeren van onze 1.300 GPK-houders.
- Aandacht voor minder vaardige houders van een GPK.
- Communicatie over het gewijzigd gebruik bij omliggende gemeenten: inclusief aanpassing gemeentelijke website, en de informatie op/in de parkeerautomaten.

- Informeren Adviesraad Sociaal Domein.
- Technische realisatie.
- Waarborgen privacy en gegevensbescherming.
- Informatie (stickers) op parkeerautomaten wijzigen.

7. Participatie

Bij het ontwikkelen van de landelijke oplossing heeft participatie plaatsgevonden door klankbordgesprekken tussen het SHPV en houders van de GPK. Deze gesprekken kwamen mede tot stand door de inzet van 'ZoZorgIk'. Zij brengt betrokkenen met elkaar in gesprek om te komen tot betere samenwerking en wederzijds begrip. Na afloop van deze gespreksronden waren de deelnemers positief over de ontwikkeling van de landelijke (digitale) oplossing. Door de betrokkenen werd aangegeven dat participeren in de maatschappij met deze digitale oplossing voor hen makkelijker wordt.

Na besluitvorming wordt het gewijzigd gebruik om 3 uur gratis te parkeren op gereguleerde, betaalde parkeerplaatsen besproken met de Adviesraad Sociaal Domein.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

W.A.G. Hillenaar

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d.21 mei 2024., Organisatieonderdeel Veiligheid & Leefbaarheid, no. 2024.01608;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

BESLUIT:

De Verordening Parkeerregulering en Parkeerbelastingen 2022 als volgt te wijzigen:

Artikel I;

Artikel 28 komt als volgt te luiden:

Artikel 28. Vrijstelling

1. De houder van een geldige gehandicaptenparkeerkaart is voor maximaal 3 uren vrijgesteld van het betalen van de parkeerbelasting zoals genoemd in artikel 19, lid 1 onder a, indien de houder de gehandicaptenparkeerkaart heeft aangemeld in het digitaal parkeerrecht GPK-systeem.
2. Met het digitaal parkeerrecht GPK-systeem wordt bedoeld het systeem waarmee de houder van een gehandicaptenparkeerkaart via een app of via een klantcontactcentrum een digitaal parkeerrecht kan aanmaken en beëindigen.
3. Het college kan nadere regels stellen omtrent de controle op aanwezigheid van de vrijstelling. Met deze controle wordt bedoeld de controle langs elektronische weg met parkeerapparatuur op de aanwezigheid van een aan de houder van een gehandicaptenparkeerkaart toekomende vrijstelling van parkeerbelasting. De nadere regels kunnen regels over de technische werking van de parkeerapparatuur bevatten.
4. Het college draagt zorg voor aanmelding in het digitaal parkeerrecht GPK-systeem op een digitaal inclusieve wijze, die voldoet aan de standaarden voor toegang tot overheidsdienstverlening.
5. Hetgeen in lid 1 is vermeld geldt niet voor gehandicaptenparkeerplaatsen aangegeven met verkeersbord E6. Voor parkeren op die gehandicaptenparkeerplaatsen dient een geldige gehandicaptenparkeerkaart in het voertuig te zijn aangebracht.
6. Van het betalen van parkeerbelasting als bedoeld in artikel 19, lid 1, onder a, zijn vrijgesteld als zodanig herkenbare politie, - brandweer en ambulancevoertuigen.

Artikel II:

Dit besluit treedt in werking op een door burgemeester en wethouders te bepalen dag.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 18 juni 2024.

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit

Besluit:

Voor het raadsvoorstel 39-2024 - Verordening parkeerregulering en parkeerbelasting 2024 worden 35 stemmen uitgebracht.

Voor het raadsvoorstellen stemmen 30 leden:

SPM:	Steijns, Boelen, Willems, Mermi, Makatita
GroenLinks:	Van der Gugten, Mülders, Lucas, Vos
D66:	Mertens, Gardien, El Fassih, Jongen
CDA:	Heine, Brüll, Beckers, Janssen
PvdA:	Slangen, Redmeijer, Van Ham, Borgignons
Partij Veilig Maastricht:	Betsch
VVD:	Noteborn, Verkooijen
SP:	Van Gelooven, Blom
Volt:	Ortjens
50PLUS:	Van Est
SAB:	Gorren

Tegen het raadsvoorstel stemmen 5 leden:

PvdD:	Vaessen, Strik
M:OED:	Van Rooij
FvD:	Nab
Maastricht van Nu:	Smeets

Het raadsvoorstel 39-2024 is met 30 stemmen voor en 5 stemmen tegen **aangenomen**. Aldus besloten.